

Dosarul nr. 2r-166/23
2-21128631-01-2r-13042023

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) V. Holban
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) V. Sîrbu, A. Bostan, G. Dașchevici

D E C I Z I E

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecătorul
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de avocatul Pavel Tarlev în numele și interesele
lui Victor Dabija,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maxim
Godovaniuc împotriva lui Victor Dabija cu privire la încasarea datoriei și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2023,

c o n s t a t ă:

La 26 august 2021, Maxim Godovaniuc, fiind reprezentat de avocatul Ion
Palii, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Dabija, cu privire
la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 octombrie 2022, s-
a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Maxim Godovaniuc
împotriva lui Victor Dabija cu privire la încasarea datoriei și compensarea
cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Victor Dabija în beneficiul lui Maxim Godovaniuc, cu titlu
de datorie în baza contractului de împrumut din 13 iunie 2021 suma de 4 000 euro și
cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 10 600 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 noiembrie 2022, Victor Dabija a depus cerere de apel împotriva
hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului,
casarea integrală a hotărârii și restituirea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2023, s-a respins ca
neîntemeiată cererea apelantului Victor Dabija, cu privire la repunere în termenul
de atac al hotărârii judecătorești și s-a restituit cererea de apel declarată de Victor
Dabija împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 20 octombrie
2022, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal iar instanța a
refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 23 martie 2023, avocatul Pavel Tarlev, acționând în numele și interesele lui Victor Dabija, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2023, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea recursului, a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În esență, reprezentantul recurentului a susținut că despre adoptarea hotărârii Victor Dabija nu a cunoscut anterior.

La dosar lipsesc probe ce ar confirma faptul că, recurentul a fost informat despre ședința de judecată stabilită pentru data de 20 octombrie 2022. Or, pentru ședința de judecată stabilită anterior la data de 4 octombrie 2022, recurentul a expediat în adresa primei instanțe o cerere privind amânarea procesului din motiv că, a fost antrenat la „seminare de preevaluare la universitate”, însă cererea a fost respinsă de instanța de judecată, iar despre acest fapt, precum și despre faptul stabilirii ședinței de judecată pentru data de 20 octombrie 2022, nu a fost înștiințat.

Astfel, a invocat că, cauza a fost examinată ilegal în absența recurentului Victor Dabija. Or, despre locul, data și ora ședinței de judecată recurentul nu a fost înștiințat în mod legal, la dosar lipsind careva probe în acest sens.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Completul constată că copia încheierii contestate a fost comunicată recurentului Victor Dabija, prin intermediul poștei electronice, la 13 martie 2023, iar cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2023 a fost declarat, la 23 martie 2023, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

La caz, din actele dosarului se constată că la 26 august 2021, Maxim Godovaniuc, fiind reprezentat de avocatul Ion Palii, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Dabija, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.6-8)

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 noiembrie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată. (f.d.16)

La 8 decembrie 2021, Victor Dabija a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 noiembrie 2021. (f.d.18)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2022, s-a admis apelul declarat de Victor Dabija, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 noiembrie 2021 și s-a restituit cauza spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată. (f.d.64-70)

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 mai 2022, cauza civilă s-a acceptat spre examinarea în procedură contencioasă și s-a stabilit ședința de judecată pentru data de 4 octombrie 2022, ora 12:00. (f.d.77)

Copia încheierii menționate a fost expediată pârâtului pentru cunoștință, cu propunerea de a depune referință în termen de 30 de zile din momentul recepționării.

Potrivit avizului de recepție (f.d.80), Victor Dabija a recepționat încheierea la 17 august 2022.

Prin cererea depusă la 4 octombrie 2022, ora 10:11, prin intermediul poștei electronice, Victor Dabija a solicitat amânarea ședinței de judecată, invocând imposibilitatea prezentării la aceasta. (f.d.84-85)

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 4 octombrie 2022, s-a dispus respingerea cererii de amânare depusă de Victor Dabija. (f.d.89)

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 4 octombrie 2022, s-a amânat pronunțarea hotărârii pentru data de 20 octombrie 2022. (f.d.89 verso)

Dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 20 octombrie 2022. (f.d.90)

Iar, la 28 noiembrie 2022, Victor Dabija a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel și casarea hotărârii (f.d.93).

Examinând chestiunea privind acceptarea spre examinare a cererii de apel, prin încheierea din 23 februarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea de repunere în termen și a restituit-o ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, concluzionând că apelantul nu a demonstrat imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen, în circumstanțele în care a cunoscut cu certitudine despre litigiul intentat împotriva sa.

În sensul dat, a reținut că apelantul trebuia să fie vigilent în ceea ce privește respectarea etapelor procedurale referitoare la cazul său și urma să se intereseze despre derularea dosarului din momentul depunerii cererii de amânare, 4 octombrie 2022 și până la 21 noiembrie 2022, ultima zi de declarare a apelului.

Totodată, instanța de apel a remarcat că instanța ierarhic inferioară a publicat în mod eficient pe portalul instanței atât informația despre ședința de judecată din 20 octombrie 2022, cât și dispozitivul hotărârii contestate, acesta fiind plasat pe portalul web al instanței la data de 31 octombrie 2022.

În consecință, Colegiul instanței de apel a conchis că nerespectarea termenului de avansare a unui apel a fost cauzat în întregime de comportamentul apelantului, de către acesta fiind încălcate obligațiile procedurale din art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea recurată legală și întemeiată, din următoarele considerente.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 21 octombrie 2022, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 21 noiembrie 2022, ultima zi pentru depunerea cererii de apel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului or momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs notează că deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa pârâtului/apelantului, faptul dat nu influențează depunerea apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, prin dispozițiile articolului menționat legiuitorul nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În context, pornind de la solicitarea de repunere în termen a cererii de apel, motivată prin faptul că pârâtul/apelantul nu a fost citat în mod legal despre examinarea cauzei și adoptarea hotărârii, Completul constată că aceasta a recepționat corespondența privind intentarea acțiunii împotriva sa.

Iar, din acest motiv, alegația recurentului precum că nu a fost citat și nu a cunoscut despre derularea litigiului este neîntemeiată, în situația în care instanța și-a onorat această obligație și a notificat pârâtul/apelantul despre primirea în procedură a cererii de chemare în judecată.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță a întreprins măsurile necesare de înștiințare a reclamantului și i-a notificat în mod adecvat, conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține ca fiind justificată concluzia instanței de apel precum că nu sunt temeiuri de repunere în termen pentru declararea apelului, or, motivele omiterii termenului sunt imputabile doar apelantului.

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată, iar temeiuri de repunere în termen a apelului lipsesc.

Cât privesc argumentele cererii de recurs, Colegiul le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse. Or, cele menționate mai sus confirmă faptul că Victor Dabija a cunoscut despre intentarea acțiunii împotriva sa, astfel că acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională și CtEDO, de a proteja drepturile de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că apelantul a demonstrat o neglijență a drepturilor lui procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție trage concluzia că, cererea de repunere în termen a apelului este nejustificată și corect a fost respinsă de către instanța de apel.

Luând în considerare cele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de Victor Dabija ca fiind

neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2023.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Victor Dabija.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2023, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maxim Godovaniuc împotriva lui Victor Dabija cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

judecătorul

Viorica Puica

judecătorii

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc